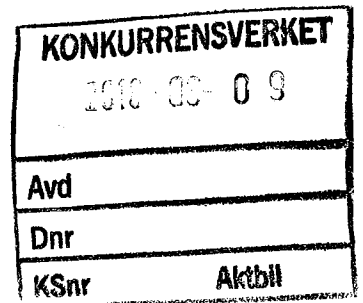

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avdelning 2

DOM
2018-03-09
Meddelad i
Göteborg

Mål nr
11978-17

SÖKANDE

Paralarm AB, 556612-9622
Södra Långebergsgatan 34
436 32 Askim

MOTPART

Stiftelsen Kungälvsbostäder, 853300-0579
Box 698
442 18 Kungälv

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 522261

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
Telefax
031 - 711 78 59
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Stiftelsen Kungälvsbostäder (nedan kallat Kungälvsbostäder) genomför en upphandling av passerkontrollsystem i kvarteren Storcken och Rapphönan i Kungälv kommun.

Av tilldelningsbeslut av den 19 oktober 2017 framgår att en annan leverantör än Paralarm AB (nedan kallat bolaget) vunnit upphandlingen.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att det ska få rätta sitt anbud alternativt att en ny utvärdering av samtliga anbud genomförs. Bolaget anför i huvudsak följande. Utvärderingen är inte korrekt genomförd. I förfrågningsunderlaget framgår att det ska vara option på två tillkommande hus (Storcken 3 och 4). Det framgår att man ska använda prissättning för samma mängd Aptus-artiklar och tidsåtgång som för Storcken 1 Komplettering. I tilldelningsbeslutet framgår det tydligt att övriga anbudsgivare endast lämnat pris på ett tillkommande hus. Bolaget har i stället lämnat pris på båda husen. Företrädare för bolaget har varit på plats och noggrant gått igenom upphandlingens förutsättningar för att kunna lämna en så noggrann offert som möjligt. På plats var även en representant för Kungälvsbostäder. Efter genomgång av Storcken 1 sade denne att bolaget inte behövde göra någon syn av Storcken 2 och 3 då dessa är lika stora som Storcken 1. Det framgår inte tydligt i upphandlingsdokumenten att Storcken 3 och 4 är en gemensam fastighet. Det är märkligt att Kungälvsbostäder inte vill att anbudet med lägst pris ska vinna upphandlingen. Om Storcken 3 och 4 utgör en gemensam fastighet blir bolagets rättade anbud lägre än det vinnande anbudet. Om Storcken 3 och 4 är två skilda fastigheter och det vinnande anbudet ska rättas, blir det anbudet dyrare än bolagets.

Kungälvsbostäder anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Av förfrågningsunderlaget framgår tydligt att Storcken 3 och 4 är fastigheter och

inte hus eller byggnader. Anbudsgivare 1 och 3 har lämnat anbud enligt förfrågan. Det har också anbudsgivare 2 (bolaget) gjort. Någon tolkning av anbudsgivarnas anbud behöver inte göras. En upphandlande myndighet är inte skyldig att låta en anbudsgivare få rätta sitt anbud. Att tillåta ändringar av uppgifter i ett anbud innebär en hög risk för brott mot likabehandlingsprincipen. Bolagets anbud var inte utformat på sådant sätt att Kungälvsbostäder borde bett bolaget om en rättelse. På fastigheten Storcken 3 finns en byggnad, på Storcken 4 finns fyra. Det är enkelt att få information om storleken på dessa fastigheter, t.ex. genom att besöka platsen. På Storcken 1 finns fem byggnader. Av anbudsformuläret framgår tydligt hur prissättning ska ske. För prissättning används samma mängd Aptus-artiklar och tidsåtgång som Storcken 1 Komplettering. Detta har övriga anbudsgivare förstått och några frågor kring detta inkom inte under anbudsförfarandet. Någon ny utvärdering ska inte göras.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En upphandlande myndighet får tillåta eller begära att en leverantör rättar en felskrivning, felräkning eller något annat fel i en handling som har getts in av leverantören. Myndigheten får också tillåta eller begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar en sådan handling. Åtgärderna ska vara förenliga med principerna om likabehandling och öppenhet (4 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i den lagen och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska förvaltningsrätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § första stycket LOU).

Förvaltningsrättens prövning är en kontroll av om det finns skäl att ingripa mot upphandlingen på grund av att den upphandlande myndigheten har brutit mot principerna för upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU. I mål om överprövning av en upphandling gäller som huvudprincip att den part som påstår att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange grunderna för sin talan. Domstolens prövning bör begränsas till de grunder som parten åberopar (se RÅ 2009 ref. 69).

Förvaltningsrättens bedömning

Var förfrågningsunderlaget otydligt formulerat?

En första fråga i målet är om förfrågningsunderlaget varit otydligt utformat ifråga om objektet och prissättningen. Av Kungälvsbostäders administrativa föreskrifter, som ingår i förfrågningsunderlaget, framgår bl.a. följande. Storken 1, 3 och 4 är separata fastigheter (AFA.21). Före byggstart ska entreprenören tillsammans med Kungälvsbostäders ombud genomföra syn av samtliga områden och delar som berörs av entreprenaden. Entreprenören svarar härvid för dokumentation (AFD.122).

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att upphandlingsobjektets indelning i fastigheter som sådan inte påverkar upphandlingen, eftersom det är antalet byggnader som är avgörande för prissättningen i anbudet. I målet har det framkommit att företrädare för bolaget besökt platsen tillsammans

med en representant för Kungälvbostäder. Bolagets företrädare har därmed kunnat konstatera vilka och hur många byggnader som upphandlingen avsåg. Vidare har Kungälvbostäder anfört att övriga anbudsgivare förstått hur prissättningen av den upphandlade tjänsten skulle gå till, samt att bolaget inte ställt några frågor om prissättningen under anbudsförfarandet. Bolaget har inte bestridit dessa uppgifter eller ifrågasatt att det – enligt förfrågningsunderlaget – var ansvarigt för dokumentation när upphandlingsobjektet besöktes. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att Kungälvbostäders förfrågningsunderlag inte varit otydligt formulerat. Den omständigheten att representanten för Kungälvbostäder sagt till bolagets företrädare att de inte behöver besiktiga Storken 3 och 4 ändrar inte denna bedömning. Upphandlingen behöver därmed inte göras om och bolagets yrkande att samtliga anbud utvärderas på nytt ska därför avslås.

Ska bolaget tillåtas rätta sitt anbud?

Frågan är här efter om bolaget ska få rätta sitt anbud med stöd av 4 kap. 9 § LOU. Denna bestämmelse är fakultativ för den upphandlande myndigheten, som alltså inte har någon skyldighet att tillåta en förändring av anbudet. En anbudsgivare har således inte någon rätt att få till stånd en justering av ett redan inlämnat anbud (jfr Kammarrättens i Göteborg dom den 15 september 2015 i mål nr 1408-15 samt prop. 2015/16:195 s. 977). Det åligger således anbudsgivaren att lämna in ett korrekt anbud som överensstämmer med de förutsättningar som uppställs i förfrågningsunderlaget. Det förhållandet att en upphandlande myndighet inte ger en anbudsgivare tillfälle att rätta en felaktighet i anbudet utgör därmed ingen grund för att ingripa mot upphandlingen med stöd av LOU.

Förvaltningsrätten anser att bolaget inte har visat att Kungälvbostäder, genom att besluta att inte ge bolaget tillfälle att rätta sitt anbud, har brutit

mot någon av de tillämpliga bestämmelserna i LOU. Inte heller har bolaget visat att det på grund av några brister i den aktuella upphandlingen har lidit eller riskerat att lida någon skada. Det saknas därmed skäl att ingripa mot upphandlingen med stöd av 20 kap. 6 § LOU på de grunder som bolaget anfört. Bolagets ansökan om överprövning ska således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Magnus Nylander
Rådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Anders Hedberg.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.